

ARCHIV - JAK PĚLŤ VĀNOCE

Středa, 12 listopad 2008

V dnešním světě se míchají starobylé tradice s trendy a požadavky moderní doby. Nejkrásnější ukázkou souboje těchto dvou sil jsou Vánoce. Podle tradic bychom měli dobu adventní prožít v klidu, v kruhu svých blízkých a pomalu se připravit na svátky klidu a radosti. Vynález kreditních karet a teleshoppingu však dodal Vánoce novou dimenzi.

Jak se s touto dimenzí vyrovnat a i v moderním světě zachovat svátkům jejich původní funkci se vám teď pokusím poradit.

Uklízíme. Stráskem každé hospodyňky je adventní úklid. Ať jsem o tom v časopise. Z reklam lze sice usuzovat, že zakoupením vhodného saponátu se byt uklidí víceméně sám, ale nenechte se mýlit. Celý minulý víkend jsem strávil úklidem jediné poliky a na konci neděle jsem zcela vyčerpán spořádaně, že pokud bych měl uklidit celý byt, musel bych s adventním úklidem začít sedmáctého května. Má rada, jak snadno uklidit, proto zní: Na začátku prosince se rozhlédneme po bytě, zda v něm nejsou nějaké věci, které se tváří jako nepořádek. Tyto věci tajně shromáždíme sklepě a týden počkáme. Pokud věci nikdo nezačne shánět, jde skutečně o nepořádek, který ze sklepa vyneseme do kontejneru. Máme uklizeno. Pečeme cukroví. Jedním z prvních znaků, že svátky klidu už klepou na dveře, je vání pečeného cukroví. Již dva týdny před Štěpánkem drým vešerem je cukroví plný šaron; pajz, pro samé plechy se nedá po bytě a květi péčení dlouho ponocujeme a spíme jen těmi hodinami denně. Po celé svátky se na cukroví nadává, tloustne se po něm a kazí se zuby. Na konci ledna se ztvrdlé cukroví vyhodí do popelnice a začne se držet dieta. Navíc je péčení namáhavá a zdoluhavá činnost. Proto si místo cukroví uděláme popcorn. Hotový je raz dva, netloustne se po něm a když do másla přidáme hřebíček a skořici, bude vonět jako Vánoce. Nakupujeme všechno, co potřebujeme najdeme v supermarketu. Před Vánoci je v nich narváno k prasknutí. Lidé před sebou tlačí vrchovatě naložené vozíky. Místo po ostatních lidech se dívají po regálech se zbožím a kupují hromady masa, bedny alkoholu, šaron;enek a sladkostí, laciné boty, ponožky, ručníky, povlečení, kabelky, CD nahrávky, televize, plyšové hračky, balkánské sýry, pořádané hry atd. atd., takže to vypadá, že na Štěpánkový den přijde apokalypsa. Do jejich věku a nevrly nadávek se z reproduktorů linou koledy, zpívané nášními, pročitými hlasy: "Jak jsi krásné, nevíš, vprostřed bíd nebo štěstí... A co my ti nuzní dáme, darovati co nemáme... My ti zadudáme, písničky zpíváme..." Samozřejmě, i ty koledy si můžeme koupit. Zdobíme stromek. Legenda zní, že když šaron;el takhle jednou začátkem šestnáctého století Martin Luther vešel domů, viděl skrz větvě stromu prosvítat hvězdy. To se mu tak líbilo, že strom už měl, přinesl domů a zapálil na něm svíčky, aby to vypadalo podobně a viděla to jeho rodina. I když by bývala chytla rodinu vyvést ven a ukázat jim skutečný strom a skutečné hvězdy, napodobenina přirody se ujala, o které by mohly vyprávět miliardy mrtvých stromků. Místo svíček se později začaly používat žárovky, a místo žárovek se dnes používají polovodičové svítící diody. Místo skutečných stromků se používají plastové napodobeniny, vyrobené z ropy. Iluzi hvězd, které prosvítají větvemi, tak dosáhla nová dimenze, protože napodobenina byla nahrazena napodobeninou napodobeniny. Abychom se vyhnuli této sprosté urážce přirody, stromek si nepořídíme. Pořídíme si plakát strom ten každé Vánoce vyvěsíme na stěnu. Konceptualisté mezi námi si mohou přivést fotografii plastového stromku. Když tam někdo má mít celý rok obrázek západu slunce pod tropickými palmami, nepřijde mi to jako úplně zcestný nápad. Rozjímáme. Doba adventní byla od nepaměti určena k práci, přípravě a rozjímání. Z toho je vidět, že Advent je komunistický předstevník, neboť dnešní doba mamona stanovila ústní uzavěrku na konec kalendářního roku, takže se firm Adventu mohou přetrhnout, aby ještě stihly promrhat co nejvíc peněz a zvýšit si tak náklady. To pro vystresované zaměstnance znamená práci (aby se to stihlo před Vánoci), přesto (neboť na polední přestávku není čas) a rozjímání (jak to všechno chodí, chodí sakra stihneme?). Takže vlastní funkce Adventu zůstaly zachovány, jen dostaly moderní kabát, o němž se našron;im předkám ani nesnilo. Kupujeme dárky. Spousta lidí kupuje spoustu tzv. praktické dárky. Praktické dárky jsou dárky, které bychom si stejně museli koupit sami, nebýt Vánoce. Praktické dárky radost neudělají, proto je nekupujeme. Daleko milejší je koupit blízkému člověku nějakou drobnost pro štěstí. "Pro štěstí" jsou věci, které nemají žádnou funkci kromě toho, že jsou hušné. Šaron;t se většinou vyrábí masově z umělé hmoty v Číně, obsahuje ftaláty, je karcinogenní a prodává se ve speciálních obchodech, které se jmenují "Obchod s štěstím pro radost", "Šaron;t štěstí", "Dárky a dárky" apod. Rok poté přijdou před adventním úklidem věci pro štěstí na trhu jako první do kontejneru (neboť použijete veselého závného gumového slona nebo tužku ve tvaru keramického pyje?), takže ať budeme pod plakátem stromku, za vání popcornu, za zvuku syntetizátorových koled z Kauflandu rozehvěle rozbalovat první dárek z plastového obalu, budeme mít čistý stě, připravený na nápor nového šaron;tí. Přáli jsme Vánoce Vánoce vlastní není tak složitá. Stačí jen nenechat se strhnout tupým davem a vzdorovat reklamě a radám z časopisů (větně těch mých). To, že Vánoce skončí, pak poznáte podle toho, že v obchodech místo koled hrají už zase technická